

20.8.2007

Dnro 2046/4/05

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Vanhempi oikeusasiamiehensihteeri Aila Linnakangas

VAMMAISPALVELUPÄÄTÖKSEN TEKEMINEN

1 KANTELU

Vanhemmat arvostelivat kirjeessään 7.7.2005 Hyvinkään kaupungin vammaispalvelun sekä Kehitysvammaisten Palvelusäätiön menettelyä täysi-ikäisen vaikeavammaisen poikansa palveluiden ja hoidon järjestämisessä.

Vanhemmat kertoivat poikansa olevan kaikissa päivittäisissä toiminnoissaan täysin ulkopuolisen avun tarpeessa. Vuodesta 1998 hänelle oli pyritty järjestämään pysyvä kodinomainen hoitopaikka, jotta hänen asumisensa olisi turvattu vanhempien ikääntyessä. Hänet valittiin asukkaaksi lokakuussa 2002 aloittaneeseen Kehitysvammaisten Palvelusäätiön ylläpitämään palvelukotiin. Hän aloitti palvelukodissa päivätoiminnan ja tilapäishoidon maaliskuussa 2003.

Kehitysvammaisten Palvelusäätiö ilmoitti 10.9.2004 päättävänsä pojan tilapäisasumisen sekä päivätoiminnan palvelukodissa ilman irtisanomisaikaa. Tämän jälkeen vanhemmat hoitivat poikaansa kotona. Pojan omalääkäriin aloitteesta oli 31.3.2005 järjestetty neuvottelu Uudenmaan erityispalvelut - kuntayhtymän työntekijöiden ja vanhempien kanssa. Neuvottelun jälkeen poika oli silloin tällöin asuntolassa, joka on kuitenkin lapsille tarkoitettu asuntola.

Vanhempien mielestä palvelukoti olisi ollut heidän pojalleen paras asumismuoto pysyväisratkaisuna. Tämä olisi kuitenkin edellyttänyt, että palvelukodilla olisi ollut riittävät henkilöstöresurssit vaikeavammaisten hoitamiseen. Vanhempien mielestä heidän puuttuttuaan hoidon epäkohtiin heidän poikansa jätettiin lähes ilman palveluita.

Vanhempien mielestä Hyvinkään kaupungin vammaispalvelun toiminta ei ollut sisällöltään eikä laajuudeltaan sellaista kuin vammaispalvelulaki edellyttää, koska

- hoitopaikan järjestämisessä pojalle viivyteltiin tarpeettomasti ja vastuu hoidosta jätettiin vanhemmille,

- vanhemmille ei myönnetty kotona tapahtuvaan hoitoon asianmukaista taloudellista tukea eikä

- vammaishuolto valvonut palvelukodin toimintaa eikä puuttunut ostopalveluna hankkimissaan palveluissa havaittuihin epäkohtiin.

Lisäksi vanhemmat katsoivat, että Kehitysvammaisten Palvelusäätiöllä ei ollut oikeutta yksipuolisesti ilman irtisanomisaikaa lopettaa heidän poikansa tilapäishoitoa ja päivätoimintaa palvelukodissa.

Vanhemmat olivat kannelleet samoista asioista Etelä-Suomen lääninhallitukselle, joka antoi asiassa päätökset 7.3.2005 ja 17.2.2006. Vanhemmat arvostelivat myös sitä, että lääninhallitus ratkaisi kantelun kuulematta heitä perusturvalautakunnan 20.1.2005 antamasta selvityksestä eikä vastannut heidän 6.4.2005 päivättyyn tiedusteluunsa kuulematta jättämisestä.

- - -

3 RATKAISU

Katson Hyvinkään kaupungin vammaishuollon laiminlyöneen velvollisuutensa tehdä sosiaalihuollon asiakaslaissa säädetty päätös päivätoiminnan ja tilapäisasumisen järjestämisestä pojalle sekä toiminnan lopettamisesta palvelukodissa.

Muilta osin en ole havainnut Hyvinkään kaupungin menettelyssä oikeusasiamiehen toimenpiteitä edellyttävää lainvastaista menettelyä tai velvollisuuden laiminlyöntiä.

Kehitysvammaisten Palvelusäätiön menettelyssä en ole havainnut lainvastaista menettelyä tai velvollisuuksien laiminlyöntiä.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

3.1 Hyvinkään kaupungin menettely

3.1.1 Yleistä kunnan sosiaalipalvelujen järjestämisvelvollisuudesta

Perustuslain 19 §:n 1 momentin mukaan jokaisella, joka ei kykene hankkimaan ihmisarvoisen elämän edellyttämää turvaa, on oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon. Nykyisistä tukijärjestelmistä oikeutta välttämättömään huolenpitoon turvaavat mm. eräät lasten, vanhusten ja vammaisten huoltoon kuuluvat tukitoimet. Perustuslain 19 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan on turvattava riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut sen mukaan kuin niistä on laissa säädetty. Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaan kunnan on huolehdittava mm. kehitysvammaisten erityishuollon ja vammaisuuden perusteella järjestettävien

palveluiden ja tukitoimien järjestämisestä sen mukaan kuin niistä lisäksi erikseen säädetään.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (jäljempänä kehitysvammalaki) 2 §:n mukaan erityishuoltoon kuuluvia palveluita ovat mm. erityishuollon yksilöllisen suunnittelun ja toteuttamisen edellyttämät selvitykset ja soveltuvuuskokeet, terveydenhuolto, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus sekä toiminnallinen valmennus, työtoiminnan ja asumisen järjestäminen ja muu vastaava yhteiskunnallista sopeutumista edistävä toiminta, henkilökohtaisten apuneuvojen ja apuvälineiden järjestäminen sekä yksilöllinen hoito ja muu huolenpito.

Kehitysvammalain mukaan kunnat ovat erityishuollon järjestämistä varten jäsenenä valtioneuvoston määräämissä erityishuoltopiirien kuntainliitoissa. Hyvinkään kaupunki kuuluu Uudenmaan erityishuoltopiiriin. Myös kunta itse voi järjestää erityishuoltoa, jolloin kunnan erityishuoltoviranomaisena toimii sosiaalilautakunta. Erityishuollon yksilölliseksi toteuttamiseksi tulee jokaista erityishuollon tarpeessa olevaa henkilöä varten hyväksyä erityishuolto-ohjelma. Ohjelma, joka on tarpeen mukaan tarkistettava, on mahdollisuuksien mukaan laadittava yhteistyössä asianomaisen henkilön itsensä ja hänen holhoojansa (nykyisin edunvalvojansa) tai muun huoltajansa sekä sosiaalilautakunnan kanssa (34 §). Yksilöllistä erityishuolto-ohjelmaa toteutettaessa on pyrittävä siihen, että sellaisen henkilön asuminen, joka ei voi asua omassa kodissaan, mutta joka ei ole laitoshuollon tarpeessa, järjestetään muulla tavoin. Erityishuollon tarpeessa olevalle on myös pyrittävä järjestämään työhönvalmennusta, työtoimintaa sekä muuta virikkeitä antavaa toimintaa (35 §).

Lääninhallitus voi, milloin henkilö itse, hänen holhoojansa (edunvalvojansa) tai sosiaalilautakunta katsoo, ettei erityishuolto-ohjelma ole tarkoituksenmukainen, määrätä ohjelmaa oikaistavaksi tarpeellisiksi katsomiltaan osin (36 §).

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle mm. palveluasuminen, jos henkilö tarvitsee sitä vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä. Vuoden 2007 alusta vammaispalvelulakiin lisättiin säännös (8b §), joka velvoittaa kunnan järjestämään vaikeavammaiselle henkilölle kodin ulkopuolella päivätoimintaa, joka tukee itsenäisessä elämässä selviytymistä ja edistää sosiaalista vuorovaikutusta.

Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että kehitysvammalain erityissäännökset palveluista, kuten palveluasumisesta ja työtoiminnasta, on kirjoitettu muotoon, joka viittaa siihen, että kehitysvammaisella ei olisi ns. subjektiivista oikeutta juuri näihin palveluihin (näin Kaarlo Tuori kirjassaan *Sosiaalioikeus* sivulla 268, Porvoo 2000). Sen sijaan vaikeavammaisella henkilöllä on vammaispalvelulain mukaan ns. subjektiivinen oikeus palveluasumiseen ja vuoden 2007 alusta lukien myös päivätoimintaan. Asianomaisella ei kuitenkaan ole oikeutta saada palvelua oman valintansa mukaan tietystä paikasta silloinkaan, kun hänellä on ns. subjektiivinen oikeus palvelun saamiseen.

3.1.2

Päivätoiminnan ja tilapäishoidon lopettaminen palvelukodissa

Kehitysvammaisten Palvelusäätiön rakennuttama Hyvinkäällä sijaitseva palvelukoti tarjoaa kehitysvammaisten päivätoimintaa, palveluasumista sekä intervalliasumista tukemaan kotona asuvien kehitysvammaisten itsenäistymistä. Säätiön ja Hyvinkään kaupungin välille on laadittu sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetussa laissa (733/92) tarkoitettu ostopalvelusopimus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Ostopalvelusopimuksen mukaan se koskee sosiaalihuollossa, vammaispalvelulaissa ja kehitysvammalaissa tarkoitettuja palveluita, joiden tuottamista varten palvelukotisäätiö ylläpitää Hyvinkään -palvelu-, asumis- ja avopalveluyksikköä. Ostopalvelusopimuksen mukaan palveluiden käyttö tapahtuu Hyvinkään kaupungin kirjallisen osoituksen mukaan.

Hyvinkään kaupunki oli varannut pojalle alun perin pysyvän asuinpaikan palvelukodissa. Hän ei kuitenkaan muuttanut asumaan palvelukotiin odotettavissa olleen selkäleikkauksen vuoksi. Hän aloitti päivätoiminnan ja intervalliasumisen (vuoroviikkoina) palvelukodissa maaliskuussa 2003. Hänen hoitonsa perustui Hyvinkään kaupungin palvelusäätiölle antamaan maksusitoumukseen, jonka perusteella palvelusäätiö oli laskuttanut kaupunkia.

Elokuussa 2004 vanhemmat pyysivät Hyvinkään kaupungin vammaispalveluja käynnistämään neuvottelut kehitysvammaisten palvelusäätiön kanssa vakinaisen asuinpaikan järjestämisestä palvelukodissa. Palvelusäätiö ilmoitti Hyvinkään kaupungille 10.9.2004, että se ei pysty tarjoamaan pojalle pysyvää asuntoa. Samalla säätiö ilmoitti lopettavansa myös hänen tilapäisasumisensa ja päivätoiminnan. Perusteeksi kirjeessä todettiin, että "palvelukodin voimavarat eivät riitä perheen esittämiin vaatimuksiin ja vaatimukset vaaransivat toisten asukkaiden palvelut. Perheen esittämien vaatimusten mukaisen palveluasumisen järjestäminen edellyttäisi selkeää henkilöstön lisäystä, johon säätiöllä ei ole taloudellisia edellytyksiä. Myös yhteistyö ja keskinäinen vuorovaikutus ovat osoittautuneet erittäin vaikeiksi. Ne aiheuttivat henkilökunnalle jatkuvaa poikkeuksellista painetta, stressiä sekä alemmuuden tunnetta, jotka jatkuessaan saattavat johtaa irtisanoutumiseen". Palvelusäätiö lähetti kirjeen tiedoksi myös pojan vanhemmille.

Sosiaalihuollon asiakaslain 6 §:n mukaan sosiaalihuollon järjestämisen tulee perustua viranomaisen tekemään päätökseen. Hyvinkään kaupungin puolesta 23.5.2007 annetun selvityksen mukaan palvelujen antaminen pojalle perustui perusturvakeskuksessa asiakkaalle laadittuihin palvelu- ja tukisuunnitelmiin. Hänelle ei laadittu yksilöpäätöstä päivätoiminnan ja tilapäisasumisen myöntämisestä ja/tai sen lopettamisesta.

Palvelu-, hoito- tai muu vastaava suunnitelma ei ole sosiaalihuollon asiakaslain 6 §:ssä tarkoitettu viranomaisen päätös eikä palvelusuunnitelma perusta oikeutta palvelun saamiseen. Palvelua ei ollut myöskään vahvistettu Kososen kehitysvammalaissa säädettyssä erityishuolto-ohjelmassa. Hyvinkään perusturvalautakunnalla oli oikeus lopettaa tämän palvelun järjestäminen palvelukodissa, koska sitovaa päätöstä palvelun antamisesta ei ollut tehty.

Sen sijaan Hyvinkään vammaispalvelun asianomaiset viranhaltijat menettelivät sosiaalihuollon asiakaslain vastaisesti, kun asianmukaista päätöstä päivätoiminnan ja tilapäisasumisen järjestämisestä ja sen lopettamisesta ei tehty.

Totean kuitenkin vielä, että vaikka asianmukainen päätös palvelun järjestämisestä olisi tehty, se ei olisi estänyt Hyvinkään kaupunkia tekemästä päätöstä päivätoiminnan ja tilapäisasumisen lopettamisesta palvelutalossa palvelusäätiön kieltäytyttyä jatkamasta palvelun tarjoamista.

Kehitysvammaisten Palvelusäätiön menettelyä palvelujen antamisen lopettamisessa olen käsitellyt jäljempänä (kohdassa 3.2).

3.1.3

Palveluiden järjestäminen pojalle joulukuun 2004 jälkeen

Hyvinkään perusturvakeskuksen selvitykset 6.3.2006 ja 23.5.2007

Saadun selvityksen mukaan pojan säännöllinen tilapäisasuminen palvelukodissa päättyi syyskuussa 2004 ja tilapäisasuminen ja päivätoiminta tosiasiallisesti 5.12.2004.

Hyvinkään kaupungin vammaishuollon johtajan 30.11.2004 tekemän kehitysvammalain erityishuoltopäätöksen mukaan pojan erityishuollon sisältönä oli tutkimusjakso tutkimus- ja kuntoutuskeskuksessa. Päätöksen mukaan tutkimusjakson tarkoitus oli kartoittaa asiakkaan palvelutarve ja etsiä parhaiten palveleva pysyvä asumismuoto ja -yksikkö. Päätöksessä todettiin, että Uudenmaan erityispalvelut -kuntayhtymän, Rinnekodin ja Hyvinkäällä sijaitsevien yksityisten asumispalvelun tuottajien kautta ei hänelle ollut löytynyt sopivaa vaihtoehtoa pysyväksi asuinpaikaksi. Vanhempien näkemyksen mukaan ainoastaan kotipaikkakunnalla sijaitsevat asumisyksiköt tulevat kysymykseen, joten asiasta ei ollut voitu sopia kehitysvammalain 34 §:n mukaisesti. Päätökseen oli liitetty asianmukainen valitusosoitus valittamisesta lääninhallitukseen.

Erytyshuoltopäätöksellä 25.8.2005 pojan erityishuolto-ohjelmaksi vahvistettiin autistien työtoiminta toimintakeskuksessa 1.1.2005 lukien viitenä päivänä viikossa niinä viikkoina, kun häntä hoidettiin kotona sekä lyhytaikainen hoito- ja ohjaus asumispalveluissa kaksi viikkoa kuukaudessa siihen saakka, kunnes hän sai vakituisen asumispaikan.

Selvityksen mukaan pojalle oli myönnetty 1.1.2002 lukien omaishoidon tukea (omaishoitajana isä), omaishoitoa tukevana palveluna kotihoidon palvelut tarvittaessa silloin kun poika oli kotihoidossa, vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut ja asunnon muutostyö.

Selvityksen mukaan Hyvinkään kaupunki sitoutui hankkimaan pojalle vakituisesti vahvasti tuettua asumispalvelua kesäkuusta 2006 valmistuneesta Uudenmaan erityishuoltopalvelut -kuntayhtymän rakennuttamasta ryhmäkodista. Poika on ottanut vastaan hänelle 1.6.2006 lukien tarjotun paikan kyseisestä

asumispalveluyksiköstä. Vuokrasopimus on tehty 16.6.2006 ja poika on muuttanut sinne 20.6.2006. Pojan päivätoiminta on toteutettu ryhmäkodissa yksilöllisesti erikseen räätälöitynä palveluna (erityishuoltopäätös 31.5.2006) 1.8.2006 alkaen arkipäivisin viitenä päivänä viikossa.

Lääninhallituksen lausunto 22.3.2006

Lääninhallitus totesi, että se ei ole voinut havaita Hyvinkään perusturvakeskuksen, Kehitysvammaisten Palvelusäätiön tai palvelukodin menettelyä lainvastaiseksi tai epäasianmukaiseksi. Hyvinkään perusturvakeskus on lääninhallituksen näkemyksen mukaan tarjonnut poikkeuksellisen monia ja monipuolisia vaihtoehtoja pojan kuntoutuksen ja asumisen järjestämiseksi eri paikkakunnilla. Lääninhallitus katsoi, että Hyvinkään perusturvakeskus oli myös 7.3.2005 jälkeen järjestänyt pojan hoidon asianmukaisesti vammaispalvelujen sekä kehitysvammaisten erityishuollon osalta. Ongelmana palvelujen järjestämisessä on lääninhallituksen mukaan osittain ollut se, etteivät vanhemmat ole olleet halukkaita ottamaan vastaan pojalle tarjottuja asumispalveluja.

Johtopäätökset

Etelä-Suomen lääninhallitus totesi kanteluun antamassaan päätöksessä 7.3.2005, että lääninhallitus ei ole voinut havaita Hyvinkään perusturvakeskuksen menettelyssä laiminlyöntejä eikä säädösten vastaista menettelyä. Päätöksen mukaan Hyvinkään perusturvakeskus oli tarjonnut pojalle useita tilapäishoito-, tutkimus- ja kuntoutushoitovaihtoehtoja, joita hänen vanhempansa eivät ole hyväksyneet. Päätöksessään 17.2.2006 lääninhallitus totesi, että myöskään vanhempien vastineessa 18.8.2005 ei ole esitetty sellaista uutta tietoa, joka aiheuttaisi muutosta aikaisempaan lääninhallituksen päätökseen.

Vanhempien kirjoituksissa ja niiden johdosta hankituissa selvityksissä ei ole ilmennyt sellaisia uusia seikkoja, jotka antaisivat minulle aiheutta päätyä Hyvinkään perusturvakeskuksen menettelyssä pojan hoidon järjestämisessä muuhun lopputulokseen kuin mihin lääninhallitus on päättänyt ratkaisuisaan.

3.2

Kehitysvammaisten palvelukotisäätiön menettely palvelujen lopettamisessa

Pojan ja palvelukotisäätiön välillä ei ollut tehty vuokra- tai muutakaan sopimusta päivätoiminnan tai asumisen järjestämisestä. Palvelukotisäätiöllä ei ollut lakiin tai sopimukseen perustuvaa velvollisuutta jatkaa palvelujen tarjoamista pojalle. Siten palvelusäätiöllä ei ollut myöskään velvollisuutta irtisanomisajan tai muun vastaavan siirtymäajan noudattamiseen.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 4 §:n mukaan asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata. Lainkohdan mukaan sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon mm. asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet. Säännös koskee sekä viranomaisten järjestämää

sosiaalihuoltoa, siis myös kunnan ostopalveluja, että yksityisen järjestämää sosiaalihuoltoa.

Hyvää sosiaalihuoltoa on nähdäkseni se, ettei asiakkaan olosuhteita muuteta perusteettomasti ja että muutokset ovat asiakkaan hoidon ja hänen etunsa vaatimia. Myös yksityisen palvelun tuottajan on otettava toiminnassaan huomioon hyvän sosiaalihuollon vaatimukset.

Palvelusäätiö katsoi mm., että vanhempien edellyttämän palveluasumisen tarjoaminen olisi edellyttänyt selkeää henkilöstön lisäystä, johon palvelusäätiöllä ei ollut taloudellisia edellytyksiä. Palvelusäätiöllä oli oikeus päättää itse henkilöstön palkkaamisesta ja asiakkaaksi ottamisesta. Palvelusäätiön kirjeessään 10.9.2004 esittämät perustelut huomioon ottaen katson, ettei palvelusäätiö menetellyt myöskään sosiaalihuollon asiakaslain vastaisesti.

Minulla ei ole laillisuusvalvojana aihetta puuttua Kehitysvammaisten Palvelusäätiön menettelyyn pojan palvelujen lopettamisessa.

3.3

Lääninhallituksen menettely kantelun tutkinnassa

Vanhemmat arvostelivat vielä sitä, että lääninhallitus ratkaisi heidän kantelunsa kuulematta heitä perusturvalautakunnan 20.1.2005 antamasta selvityksestä eikä vastannut heidän 6.4.2005 päivätyyn tiedusteluunsa kuulematta jättämisestä.

Käytettävissäni olevista asiakirjoista tapahtumista ilmenee seuraavaa.

Vanhempien asiamies oli kannellut 29.7.2004 päivätyssä kirjeessään Hyvinkään kaupungin menettelystä palvelujen järjestämisessä pojalle sekä kaupungin menettelystä ostopalvelukodin valvonnassa ja epäkohtiin puuttumisessa. Hyvinkään perusturvakeskus antoi lääninhallituksen pyytämän selvityksen 27.10.2004. Asiamies antoi selvityksen johdosta 3.12.2004 päivätyyn vastineen.

Vanhemmat puolestaan kantelivat itse 24.11.2004 päivätyssä kirjeessään Kehitysvammaisten Palvelusäätiön menettelystä palveluiden lopettamisessa. Lääninhallitus pyysi tämän vanhempien itsensä tekemän kantelun johdosta Hyvinkään perusturvalautakunnalta selvityksen palvelukodin palvelujen lopettamisen perusteista. Perusturvalautakunta antoi pyydetyt selvityksen 17.1.2005. Lääninhallituksen ja Hyvinkään perusturvakeskuksen edustajat tekivät 7.12.2004 tarkastuksen palvelukotiin.

Lääninhallituksen päätöksessä 7.3.2005 todettiin kohdassa "asia ja vaatimukset lääninhallituksessa", että kysymys oli vanhempien 25.11.2004 saapuneesta kirjeestä. Päätöksessä todettiin vielä, että kantelijat eivät olleet antaneet saaduista selvityksistä (siis perusturvakeskuksen 20.1.2005 saapunut selvitys) vastinetta lääninhallitukselle.

Vanhempien asiamies tiedusteli lääninhallitukselta kirjeessään 6.4.2005 mm., oliko hänen 27.7.2004 asiamiehenä tekemään kanteluun tulossa eri päätös. Vielä hän pyysi lähettämään oikeusaputoimistoon Hyvinkään

perusturvakeskuksen 20.1.2005 saapuneen selvityksen ja varaamaan vanhemmille tilaisuuden antaa vastine selvityksen johdosta sekä ottamaan kantelun uudelleen käsittelyyn.

Etelä-Suomen lääninhallitus varasi 18.7.2005 päivätyllä kirjeellään asiamiehelle tilaisuuden vastineen antamiseen. Asiamies antoi 17.8.2005 päivätyyn vastineen.

Lääninhallituksen 17.2.2006 antamassa päätöksessä (STU 167 A) todettiin, että päätöksessä 7.3.2005 olivat jääneet virheellisesti mainitsematta 29.7.2004 ja 1.10.2004 tehdyt kantelut sekä kantelijoiden Hyvinkään perusturvakeskuksen selvityksestä 3.12.2004 antama vastine. Lääninhallitus totesi päätöksessään 17.2.2006, etteivät edellä mainitut virheet vaikuttaneet päätöksen asiaratkaisuun eikä vastineessa 18.8.2005 ollut esitetty sellaista uutta tietoa, joka aiheuttaisi muutosta aikaisempaan lääninhallituksen päätökseen.

Totean lääninhallituksen menettelystä seuraavan.

Asianosaiselle on hallintolain 34 §:n mukaan ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 4 §:n 3 momentin mukaan käsiteltäessä hallintokanteluasioita (muissa kuin ylimmissä laillisuusvalvojissa) on noudatettava hyvän hallinnon perusteita sekä turvattava niiden henkilöiden oikeudet, joita asia välittömästi koskee. Hallintokantelussa asianosainen on kantelun kohde eli tässä tapauksessa Hyvinkään kaupungin viranomaiset, Kehitysvammaisten palvelusäätiö ja palvelukoti. Lääninhallitus on kuullut näitä kantelua ratkaistessaan. Kantelija itse ei lähtökohtaisesti ole asianosainen viranomaisten menettelyn tutkinnassa. Oikeusturvasyistä saattaa kuitenkin olla tarpeen, että myös kantelijalle varataan tilaisuus vastineen esittämiseen.

Hallintolain 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Kantelun tekijän kuuleminen kantelun kohteen antamien selvitysten johdosta voi olla myös asian selvittämiseksi tarpeen.

Katson lääninhallituksen menetelleen harkintavaltansa puitteissa ratkaistessaan asian kuulematta kantelijoita perusturvakeskuksen 20.1.2005 antamasta selvityksestä.

Lääninhallituksen 7.3.2005 tekemä päätös oli virheellinen siltä osin kuin siinä oli jäänyt mainitsematta kantelukirje 27.7.2004 ja kantelijoiden 3.12.2004 antama vastine. Koska lääninhallitus on sittemmin korjannut virheellisen päätöksen, varannut tilaisuuden vastineen antamiseen ja tutkinut kantelun uudelleen, ei asia anna aihetta toimenpiteisiin.

Saatan edellä (kohdassa 3.1.1) esittämäni käsityksen sosiaalihuollon asiakaslain 6 §:n vastaisesta menettelystä, kun pojan päivätoiminnasta ja tilapäishoidosta palvelukodissa ei ollut tehty tuossa lainkohdassa tarkoitettua päätöstä, Hyvinkään perusturvalautakunnan asianomaisten viranhaltijoiden tietoon.

Minulla ei ole aihetta muihin toimenpiteisiin.